

ממאור שבתורה

מעט מן האור דוטה הרבה מן החושך

לצ"נ: מו"א עט"ר חיים בן שמחה ז"ל לרפואת והצלחת: שמחה בת נעימה תחי'

שבת יב' טבת התשע"ח

יום	הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ת
יום	16:30	17:21	17:53
ת"א	16:26	17:18	17:48
חיפה	16:25	17:17	17:48
ב"ש	16:30	17:21	17:53

כל הזכויות שמורות

ישא לאור להעמקת התורה ועמלה
עורך: יובל דהאן נ"י 050-4194600

הרב אפרים הכהן זצ"ל היה חי באמונת אומן כי חיי האדם אינם נחשבים חיים ללא עסק התורה וקיום המצוות.

פעם, כשדובר עם אדם אחד על ענין **חינוך הבנים**, התבטא בתוך דבריו בזה הלשון: "אם יבוא אחד וייתן לי מליון לירות [סך עצום מאד] כדי שאגיד לבני שיצא מן הישיבה- באמת שלא אגיד לו דבר זה, כי כיצד ארמה את עצמי **שיוכל אדם לחיות ללא תורה**!"

אף על פי שבאותם ימים המצב הכלכלי היה קשה ממשוא, ועל כל פרוטה עמלים היו רבות, אך הרב היה אוהב את התורה בכל ליבו ומאהבה על אחרים.

אשרי מי ששונן את מידותיו, והשבר לא נשמע למרחוק.

רבי ציון ברכה ע"ה סבל ייסורים כל ימיו, ובפרט בשנותיו האחרונות. ממש היה מכפר על הדור ומצטער בצער השכינה, כמה פעמים רצו לומר לו שיעשה ניתוח כדי שלא יסבול כל כך.

והיה צועק ואמר מה אתם רוצים **השכינה חסנו בשבילי**, ולא היה מסכים להסיר מעליו את הייסורים.

פעם אחת ישבו רבי **יעקב יוסף** זצ"ל והרב **מרדכי אליהו** זצ"ל באותו בית דין, ורבי אליהו הציע פשרה בדין אחד, אך רבי יעקב זצ"ל, טען בנחרצות ואמר: במקרה זה הנתבע חייב לשלם **לפשרה** והתעקש עד שאותו אדם אכן שילם את הכל. לאחר כמה ימים נסע אותו אדם לירושלים, ובירידה של מוצא התהפך רכבו והוא ניצל בנס ובא לרב היהודות לו על שחייבו לשלם, כי הרגיש שבוכות זה ניצל. אמר לו הרב: זה לא אני, לך להכס יעקב, תודה לו **ותבקש ממנו סליחה**, כי הוא זה שהתעקש שתשלם הכול ואת נפשך מילטת והצלת.

אין לשקול ערכו של דבר כפי שהוא נראה בעינינו, לאחר שהוא ברשותינו אלא כפי שהערכנוהו לפני שהשגנו אותו..

לומר שלום גם למי אינו משיב שלום שח זקן אחד שיחי' שבחיותו צעיר, היה אחד כזה שהתקשה להשיב שלום לכל אחד ואף שרבנו **בן ציון אבא שאול** זצ"ל קדמו לשלום לא היה משיב לו שלום, ובלא טעם! ורבנו יום יום היה אומר לו שלום. וכשנשאל רבנו, אדם זה שאתה אומר לו שלום אינו משיב לך שלום, מדוע אתה **רודף לומר לו שלום**? לא ענה תשובה, סתם ולא פירש והמשיך באמירת שלום, עד שביום מן הימים אחר חודשים ארוכים מאוד, נשבר, והיה לאוהבו של רבנו זצ"ל.

חבר הוא אחד שמכיר אותנו, אך אוהב אותנו בכל זאת

כשלינוייתי יום אחד את רבי **יהודה מועלם** זצ"ל לביתו - מספר רבי יוסף עגמי, עבר לידנו **פעוט קטן** שהחל לבכות, כראות הרב זאת, בענוה גדולה החל להתכופף והתכוון **להרים את הפעוט** ורק לאחר שאימו הגיעה נרגע הרב והלך.

העלון לע"נ רחל בת קלרה אלבו

אם תעזוב את הדאגה היא תישכח אותך

מספר בחורים ניגשו אל המשגיח רבי **מאיר חדש** זצ"ל בבקשה לטפל בתלמיד מסוים. טיפול זה צריך להעשות - לדעתם - באופן דחוף, כי העניין חמור. אני יודע **שהדבר דחוף** ביותר - ענה להם - אני יודע שהדבר דחוף כל כך, משום כך רצוי דווקא שאחכה עד **שאפגוש את הבחור במקרה**, רק אז אוכל לומר לו, את כל מה שיש לומר, מבלי לחשוש שאקלקל...

צריך לעטוף את דברי המוסר בסוכריות.

ילודת אחת ממשפחת אחד הגבאים של רבנו **יצחק כדורי** זצ"ל, שראו הרופאים אצלה שהטבור סביב צוארו של עובר, והיתה **סכנה גדולה** לעובר. תיכף הביאו לה עוגה שהרב בירך עליה, היא אכלה את העוגה מתוך אמונה גדולה **בכוחו של הצדיק**. והנה בן רגע חבל הטבור השתחרר, והיא ילדה ילד בריא ושלם.

נקודה למחשבה

נקודה למחשבה

יהודי ישיש, אב לתשעה ילדים, חזר לביתו ערב אחד לאחר שסיים את לימודיו, ישב עם אשתו לסעודת ערב, המרק היה טעים, ובין לגימה ללגימה **החל להשתלט עליו כאבי ראש**. תוך מספר דקות החל האב לתלונן על כאבי ראש חזק... הוא החזיק בראשו, התאדם, התקשה לנשום, אשתו הביטה קפואה, פיה פעור, לא מבינה מה קורה... והבעל נפל על הארץ ללא תגובה. זעקות שבר נשמעות מכל קימות הבניין. האישה בהיסטריה. השכנים מנסים לעזור עד שייגיע אמבולנס. תוך מספר דקות מוצאת האישה את עצמה יושבת ליד מיטתו של בעלה בגב האמבולנס **מובהלים לבית החולים**. מסתכלת האישה על בעלה, מחוסר ההכרה, מזילה דמעה, מתפללת לבריאותו של בעלה. הדקות חולפות באיטיות דמות כנצח... הם מגיעים לבית החולים. כליל רופאים מטפל בבעל והיא לידו עומדת צמודה מתפללת... "גברתי, בעלך עבר אירוע מוחי קשה". הסבירו הרופאים "מערכות גופו קרסו, על פי הנראה כרגע אין יודעים מתי יתעורר ואם יתעורר, אולם יש לצפות על פי הסימנים כשיתעורר, מתישהוא. הזיכרון נפגע, הדיבור נפגע ולגבי שיתוק - חשש כבד". האישה חוזרת לבעלה מביטה בו מעד למסך הדמעות, בעלה שוכב **מסכת חמצן על פיו** ומוגשם, מוניטורים, צינורות, נזולים ומכשירים מחוברים לגופו. היא יושבת לצידו, מחזיקה בידו ומתפללת. ועל מה מתפללת? על הבריאות? על נס, על ישועות, בעבור שיהזור לאיתנו, בעבור עצמה, בעבור הילדים. לא על אף אחד מאלו. אלא יושבת ומודה, בוכה ומודה, מודה לאלוקים.

על מה להודות בזמן כזה?? פונה היא לבורא עולמים ואומרת: "תודה לך אבא, תודה לך אבא שבשמיים **על הבעל** הנפלא שנתת לי. תודה לך שנתת **לי לשמוח** איתו כל אותם השנים השנים". מוחה דמעה וממשיכה. "אני מודה לך אבא שבשמיים **על הימים** הנפלאים שלנו ביחד, על הזכות שהייתה לי להיות שוצפה עם בעל כזה בהקמת בית יהודי לתפארת". כך יושבת ומודה לאלוקים. והנה... אחרי כחצי שעה של דברי תודה ותודה, חשה פתאום האישה את ידו של בעלה לוחצת את ידה... **הבעל מתעורר!!** "מה קרה?? שאל הבעל. האישה המומה בפה פעור ועיניים בולטות מתקשה לענות "אה...!!" "מה קורה...איפה אני...מה כל המכשירים האלו?" מתעקש הבעל.

"היה לך אירוע... מ.ו.מ.ו.ח.י. אתה בבית החולים". מצליחה האישה להוציא מפייה. "מה? אירוע מוחי? בבית חולים?" לא מבין הבעל.

"הרי אישתי את יודעת שאני לא אוהב להיות בבית חולים". "כן. א.ב.י. י.ו.ד.ע.ת". "אם כן בואי נילך הביתה". "כן, בוא נילך" הוציא הבעל את המכשירים מגופו, קם על רגליו ויצא עם אשתו את בית החולים. כאילו כלום לא קרה.

אומר דוד המלך: "טוב להודות לה' בהודיה נמשכים חסדים לאדם. הודו להשם כי טוב כי לעולם חסדו. (העורך)

כל פעם פאָשר הגאון רבי משה שמואל שפירא זצ"ל הָהּ יוצא מביתו, הָהּ מודיע לרַבּנִית לָאן מועדות פּניו. "רעֶבְעֶצֶן", הָהּ אומר לה, "אָני הולך, אָקוֹר בעוד מַחְצִית הַשָּׁעָה..." תָּמִיד הָהּ אומר לה **לאן הוא יוצא ולכמה זמן יתעכב.** לא פעם ולא פעמים שמעו אותו תלמידיו אומר לרַבּנִית: "רעֶבְעֶצֶן, אָני הולך להתפלל מַעְרִיב, וּמִן אַחֲרֵי מַעְרִיב אָני חוֹזֵר..."

פעם שאלו תלמידיו: "לִמְדוּנו רַבֵּנוּ, הָאֵם גַּם פְּאָשָׁר יוֹצֵאִים לתפלת מַעְרִיב פְּלִישִׁיבָה צְרִיכִים לוֹמַר לָאן הולכים?"! תָּחֵף ראש הַשָּׂדֵה וְאָמַר: "פְּאָשָׁר יוֹצֵאִים הַחֹצֶה צְרִיכִים להגיד לא רק לָאן הולכים, **אלא מתי חוזרים**... וְנִאָמַתְּ לְקוֹר בְּזֵמַן שְׂאֻמְרִים..."

פֶּאֱחָת הַפְּעֻמִּים שִׁפְקוּ שָׁהָהּ בְּבִינֵי בְרַךְ. וְהַתְּפִינֵנו לְשׁוּב לְבָאֵר יַעֲקֹב. אָתְדָּ מְבוֹגְרֵי הַשִּׁיבָה, קָפִץ עַל הַהַזְדַּמְנוּת, וְהִצִּיעַ לוֹ לְהַחְזִירוֹ לְבָאֵר יַעֲקֹב. רְבִי מוֹשֶׁה שְׂמוּאֵל פֶּכֶר נִכְסָם אֶל הַרְקָב, וְהַהֲגִה חֲחַל לְהַתְנִיעַ אֶת הַמְּכוּנִית, פְּאָשָׁר לַפְתֵּעַ, לֵאלּא כָל הוֹדְעָה, בְּקָשׁ רְבִי מוֹשֶׁה שְׂמוּאֵל **לעצר את הרכב.** "הָאֵם אָמַרְתָּ לְרַעְיָתְךָ שְׂתַאַחֵר לְשׁוּב הַבַּיְתָה?" שָׂאל אֶת תִּלְמִידוֹ שִׁישֵׁב לִיד הַקֶּהָה, "כְּלוּמָה **בַּקְשַׁת אַת רְשׁוּתְהָ**?"

אדם המרפה עצמו מדברי תורה, אין בו מוח לעמוד ביום צרה.

"יהודה אתה ידונך אחיך!"
"יהודה" הוא מקור מלכות בית דוד;
ו"אתה" רומז למלך מלכי המלכים הקב"ה, כמאמר
"**אתה הוא ה' לבנדך**".

כשאומרים "יהודה אתה" משמעותו – המלך צריך להיות בטל בתכלית הביטול לקב"ה. ואז "יודוך אחיך" – כשהמלך בטל לקב"ה והעם בטל למלך, נמצא שעל-די המלך העם בטל לקב"ה.

בתקופה שלפני מלחמת העולם השנייה, הגיעה ישיבתו של הגאון רבי מאיר שפירא זצ"ל, ישיבת הכמי לובלין, למשבר עמוק. חובות הישיבה תפחו עד ללא נשוא, ומפעל חייו של ראש הישיבה עמד בפני סכנת קריסה.

והנה הגיעה הודעה לרבי מאיר שפירא כי הבנק אישר הלוואה נוספת לישיבה, עובדה שחילצה את הישיבה, לפי שעה, ממצוקתה הקשה. פתח מהרב"ם שפירא בשבח הוודיה להש"ת על ישועתו כשהוא קורא על עצמו את הפסוק בתהילים: "**כי חילצת נפשי ממות** את עיני מדמעה את רגלי מדחי". והוסיף להסביר בדרך מליצה את הפסוק בדברים הבאים: "שלוש ברירות עמדו לפני בשעה הקשה: או **שלבני** לא יחזיק מעמד ח"ו ואפשר מן העולם, או **שאבנה** בדמעות שליש על רוע המצב, או שאתזר על **פתחי נדיבים** כקבצן... על זה מודה אני להש"ת שהצילני מג' אפשריות אלו: א" (א' כי חילצת נפשי ממות... ב" את עיני מדמעה... ג") את רגלי מדחי". שלא אצטרך לנדוד ולהזרז על פתחי נדיבים"

משולחן גבוה

דברי תורה מפי ראש מוסדות "אור החיים" הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

תכלית היסורים - להכשיר את האדם

בלנו מבינים, שבכדי לכתב ספר תורה צריך שיהיה קלף נקי, זך וטהור, והקלף הזה צריך להיות עמיד בפני כל פגעי הזמן, כמו האויר החם והלחות, וכל שחקלף גבד טוב יותר – כן עמידותו תהיה רבת שנים יותר.

אותן נשמות בני ישראל שירדו למצרים היו בבחינת הקלף, שעליו נכתב ספר התורה, ובכדי שיהיו ראויים לכתב עליהם את התורה, הצרכו להודפף ולהטהר שחרה עליונה מאוד. ובמצרים – פור הפרזל – העבדות – בחמור ובלבנים ובכל עבודה בשרה (שמות א, יד), הם עבדו עבדו יסודי, תקון אחר תקון, עד שהיו ראויים לקבלת התורה ובתיבת התורה עליהם.

וכמו שהקלף, אם הוא פקח – לא יתאונן על המכות שנותנים לו ועל הכנסתו בתוך הרפף והשיט, כי יודע הוא את תכליתו ועודו: "אני אזכה שיכתבו עלי את התורה הקדושה" ולכן מוכן הוא בלב שלם ובנפש חפה שישמוהו בתוך סיד, ויכו בו מכות נמרצות. זה בסדר, מישרים אותי לשם מלכותי ועודי.

כן קבלו גם האבות הקדושים את גזרת הגלות הקשה במצרים, בסגר פנים יפות, כי ידעו את הסוד הפנימי הטמון בגזרה. זו לא היתה גזרה סתם, כדי להציק ולקטר חליקה, אלא זו היתה גזרה של שעבוד והכנה לקראת קתיבת התורה עליהם, ולשם כך בדאי הכל: "כל המקום את התורה מעני סופו לקימה מעשר" (אבות ד, ח). אבא, אני מתושר, קשה לי, אבל אין דבר, כי אני יודע את התכלית.

לאחר שכבר העבדו דים וקבלו את התורה, בניהם ישארו לעולם שלמים באמונתם ובתורתם. בכל הגליות, עם כל התלאות, החרבנות והיסורים שעברנו לכל ארך שנות הגלות, נשארו מאמינים בני מאמינים. הירידה למצרים עבדה אתנו והכשירה אותנו להשאר עם ה' לנצח.

שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל

(מתוך ספרו החדש של הגר"ר אלבז שליט"א – "משכני אהרין", שיוצא לאור עולם בימים אלו).

איש אחד יושב במרכז העיר מעמיד קופסת נעלים ומשחק עם הכלב שלו עליה דמקה, הרבה אנשים מתכנסים מסביב לראות את הדבר המדהים הזה, אחד האנשים פנה לאישו האיש ואומר לו, וואו איזה כלב חכם יש לך, עונה לו האיש מה חכם?

זה כבר ג' לזי

כל העלונים: hamaor.net

נהג מוניתי בירושלים סיפר, שבאחד מהימים זכה להסיע ברכבו את מרן המשגיח הגר"ש **ולבה** זצ"ל. ויש לצייין שהיה זה רק בעשור האחרון לחייו כיון שלפני כן **נסע רק באוטובוסים** באמצע הנסיעה – הסיח צערו לפני המשגיח שאמרו רוצה להתחיל להניח תפלין – אך אין לו אפשרות כספית כעת לרכוש את זוג התפלין. וכששמע זאת המשגיח – ביקש בסוף הנסיעה **שימחין** ליד ביתו – ולאחר כמה דקות חזר המשגיח לרכב – ובידו סכום כסף שחילק הנהג לרכוש לו זוג תפלין כחפצו.

יתרון האדם על בהמה ועל נפש חיה, הדיבור והחוכמה.

הנתקל בבעיות בריאות מחובתו לשאול בעצת רופא, **וה יתנדר** ישלח לו רפואה ויחזקוהו ויאמצוהו בגשמיות וברוחניות. כך צריך לנהוג על-פי התורה, כפי שנאמר "ורפא ירפא": "ורפא" – על-פי חכמת הרפואה, "ירפא" – הרופא האמיתי יתברך ויתעלה.

חסיד המקושר לרבי ודבוק ומסור לו במידה הגדולה ביותר, עדיין הוא חסיד חלש. חסיד של חסיד הוא מי שמסור לפעולותיו של הרבי.

כשנשאל רבי אברהם אהרןוב"ץ זצ"ל מדוע נקבע הוא מלקחת עמו מנגבת לפקנה למרות פקנהו התכופים והממשקים שם – השיב: "חוששני שפא **אשכחש את המגבת**, ומרבוי המבקרים במקום לא אצמצא אותה. ומאחר שמצבנו דחוק, תגרם לאשתי עגמת נפש מכה. לכן מעדיף אני לא לקחת מנגבת ובלבד שלא אצער אותה".

רשימת תפוצה hamaor.net@gmail.com

האישה בעלי היקר יש לי בשורה אחת טובה ואחת רעה במה אתה רוצה שאני אחיל? תחילי נו טוב,תתחילי בטובה.

האישה: טוב הבשורה הטובה היא, שכרית האוויר במכונית החדשה שקנות פעולת טוב מאוד!

פעם סיפר רבי שמואל פריימן זצ"ל את סדר הדברים שהיו שם, שהכרים והכסות ושאר כלי המיטה היו מסודרים במשך היום בחדרם של הגאונים ז"ל כך שבכל לילה היה עליהם להוציא אותם משם **כדי לישון**.פעם אחד אירע שרבי שמואל חזר באישון ליל, והיה אחר שהגאונים ז"ל כבר עלו על יצועם כמובן שהוא חשש ח"ו להיכנס אל חדרם ועל כן **נשכח לישון כך בלא כסת** שיכסה את גופו, באמצע שנתו חש שאחד מתעסק סביבו, וכאשר פתח את עיניו להתסתכל מיהו, ראה את **אורן הסטיבלר** זצ"ל עומד לידו ומכסהו בשמיכה כדי שיתחמם.

לעילוי נשמת: ניסים בן רימה, שרה בת חושיד, דינה בת רובי, יוסף דהאן בן שמחה, לאור בן אילנה, ששון בן טיפחה, שמחה בת לולי, יחיא בן לוליה, פנחס חיים אוהנה בן חנינה, נעימה בת עזיה, שלומית חיה בת אסתר, סעידה מזל בת יעקב, מלכה בת שרה, פנחס בן פנחס, יגאל בן מלכה, דוד ומרים אלבז, הרב אלטור בן שמחה, יעקב בן אוריית, יחזקאל בן שמחה, דדה בת אסתר בונגיס, יעקב בן טליל, רפאל בן קלרה, הרב יעקב יוסף בן מרגלית, אלברט בן זוהרה אליעזר בן רגינה, אפרים אליהו בן מרים, שלום בן אורח מורי הרב יורם אברגיל, הרב יהודה יאיר, שמעון בן רינה, ישראל בן שמחה סבג, אואסינה בת גוריה חלפון, שמואל בן רבקה זכאי **מיון הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה**

על ענותנותו המופלאה של הגה"צ רבי **יצחק בלזר** זצ"ל מסופר: באסיפת גדולי התורה שנתקיימה בעיר הבירה פטרבורג נתכבד הגאון רבי **יוסף דב מולוב"ץ** זצ"ל (בעל הבית הלוי) לפתוח בדברי תורה. הוא פתח בקושיה עצומה ומיד התפתח ויכווח סוער בין כל המשתתפים שניסו לתרץ מי בהריפות ומי בבקאות. ורק הגאון רבי יצחק בלזר רבה של פטרבורג **ישב ושתק**. לבסוף, בעל הבית הלוי יישב בעצמו את הקושיה בעמקות מופלאה ושוב התלקח ויכווח בין הרבנים, זה מקשה זה מפרק, אבל רבי יצחק בלזר שותק **כאילו אין לו מושג** ככל המשא ומתן. תמה הבית הלוי בלבד: האם זהו שאומרים עליו שגדול בתורה הוא? עוד באותו ערב לאחר שנתיימה האסיפה מיהר הבית הלוי לביתו של רבי יצחק בלזר כדי להקביל פני רב העיר כמקובל. כיבדו רבי יצחק מאוד והחל לפלפל עמו בדברי תורה בסוגיה המדוברת ברוב הבנה וגאונות וחידושי שספי **כמעין המתגבר**. הביע הבית הלוי את פליאתו הרבה בפני רבי יצחק: תמה אני אם נהירין לו למר שבילין של סוגיא זו על כל מפרשית מדוע לא לקח מקודם חלק בכל המשא ומתן, ואיך לא חשש שמא יזלזלו בגדלותו התורנית? חיך רבי יצחק וגילה סודו לרבי יוסף דב: "ימים רבים התלבטתי בקושיה זו שהעלה כבודו באסיפה, עד שזכיתי ליישבה בטוב טעם ודעת. וכשמעתי היום קושיה זו מפי כבודו שמחתי מאד שכיוונתי לדעת גדולים. ובקוצר רוח המתנתי ליישוב הקושיה, וכשמעתי שכבודו יישב הקושיה באותו אופן שאני תרצתי לו היה קץ לאושרי ושמתתי". רבי יצחק הוציא מאחד הארזים מחברת עבה בה כתב את חידושיו הכירה לבית הלוי את הקושיה והתרוץ הממורים עם כל השלקא וטריא שסוגיא הזיא. ביקש הבית הלוי את סליחתו על שלא העריכו כראוי לו, ומיהר לפרסם בין כל הרבנים את גאונותו וצידיקותו, ובעיקר את **גודל ענותנותו** של רבי יצחק בלזר.